

Регламент за участие в научните сесии на Учи-БАН

Целта на Учи-БАН е да даде възможност за изява и развитие на ученици от 8 до 12 клас, със склонност да се занимават с изследователска дейност в някоя област на науката и нейните приложения. От 2018 година Учи-БАН приема за оценяване също и проекти на ученици, които търсят изява в областта на изкуствознанието и изобразителните изкуства. От 2020 г. в ученическата сесия се приемат за участие и класиране и музикални композиции, чиито автори са ученици.

Всеки участник в сесия на Учи-БАН разработва сам или в съавторство определена тема/проект. Това става под ръководството на учител, учен-изследовател, университетски преподавател, студент или друг специалист. Получените резултати се оформят в писмен вид като проект - доклад за проведено изследване. Докладите могат да имат реферативен характер, но по-висока оценка ще се дава при наличието на елементи на иновативност и творчество.

Проектите в областта на изкуствознанието и изобразителните изкуства могат да са от теоретичен характер или под формата на художествено произведение (рисунка, етюд, дърворезба и др.), придружен от пояснителен текст.

От тази година Ученическият институт на БАН приема за участие и класиране авторски музикални композиции, създадени от ученици. Всеки ученик може да участва в сесията на Ученическия институт на БАН с до 2 броя проекта (етюди, картини, бижута, скулптури или музикални произведения).

Крайната дата, до която ще се приемат ученическите разработки за участие в УНС е 11 октомври 2021 година. Самата УНС ще се проведе през месец ноември 2021 година.

Проектите може да се подават онлайн на сайта на БАН <http://www.bas.bg/ученически-институт-на-бан/>, както и на адрес: БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ, за Ученическия институт на БАН, ул. „15 ноември“ № 1, 1040 София.

Проектите се рецензират и оценяват от специалисти от БАН в съответната научна област и област на изкуството. Авторите получават копие от рецензията на специалистите не по-късно от седем дни преди провеждането на сесията. В същия срок авторите на най-успешните разработки получават и покана за представяне на проекта/творбата на сесията на Учи-БАН.

Рисунките, етюдите и др. художествени произведения е желателно да се носят на място или да се изпращат по възможност по пощата в оригинал, като задължително се прилага и заявление за участие в ученическата сесия. Заявлението трябва да съдържа: името/имената на авторите и на научния ръководител (ако има) и контакти за връзка с тях (коректно изписана електронна поща, мобилен телефонен номер, пощенски адрес). В свободен текст в заявлението авторите изразяват съгласие или несъгласие тяхната работа да вземе участие в изложба; упоменават своето желание / нежелание тя да се продава. В случай, че авторът има желание творбата да се продава по време на участието ѝ в изложба,

организирана от Учи-БАН в сградата на Академията, е необходимо да подаде писмено препоръчителна цена и тел. за връзка, който потенциалните купувачи да ползват. Ученическият институт не е страна по договаряне на покупко-продажбите. Всички участници в сесиите на Ученическия институт на БАН запазват авторските си права върху своите разработки, с които участват в конкурсната сесия. След приключване на сесията и евентуално придружаващата я изложба, Ученическият институт на БАН връща творбите на техните автори.

Учениците представят своите разработки като доклади или постери на Ученически научни сесии в централната сграда на Академията с адрес: ул. „15 ноември“, № 1, гр. София. Освен съдържанието на самите проекти, журитата по отделните науки и изкуства оценяват и умението на авторите им да ги представят и защитят, отговаряйки на поставените въпроси.

Авторите на най-високо оценените проекти получават награди, както и правото да проведат едномесечен стаж в постоянно научно звено на БАН, след потвърждение от неговия директор. Така те ще могат да получат индивидуално-ориентиран към тях подход за избраната от тях посока на бъдещо развитие; ще имат възможност да общуват с тесни специалисти, да се учат от техния опит, да ползват наличните ресурси: библиотека, лаборатория, изчислителни ресурси и др.

Участвалите досега в сесиите на Учи-БАН ученици имат успехи като редовни участници в научни конференции в страната и чужбина, имат и публикации в сборници и списания. Възпитаници на Учи-БАН представлят страната ни с успех в престижни международни състезания и изложения. Картините, участвали в конкурсната сесия на Учи-БАН се радват на голям интерес от страна на медии и гости на Академията, както и често намират ценители-купувачи.

Всички авторите, представили своите проекти в ученическата сесия получават удостоверение за участие в Учи-БАН, както и възможността при желание да се включват в академичния живот в страната, да задълбочат изследователските си и творчески умения, общувайки по-тясно с изследователи и признати в своята област специалисти от БАН и други висши учебни заведения в страната и чужбина. Журитата по отделните науки и изкуства се назначават със заповед на Председателя на БАН. В тях участват висококвалифицирани и известни специалисти в своите области.

Изисквания за оформяне на писмените ученически проекти

За участие в Учи-БАН се допускат текстови проекти написани на български език с някой от широко-разпространените компютърни редактори (MS Word, LaTeX и др.). Обемът не следва да надвишава 50 страници. Заглавната страница съдържа, освен темата на проекта, името/имената на авторите и на научния ръководител и контакти за връзка с тях (електронна поща, мобилен телефонен номер, пощенски адрес).

Текстът на проекта трябва да е съпроводен от:

- ❖ резюме на български език до 200 думи
- ❖ резюме на английски език (вкл. превод на заглавието), също до 200 думи

Резюметата трябва да бъдат в Word и да съдържат информация в коя научна област е проектът и какви са оригиналните приноси на автора/авторите на разработката.

Изложението се разделя на глави/секции и започва с Увод, в който се формулират целите и задачите на проекта. По-нататък в увода се прави кратка анотация на съдържанието на отделните глави/секции. Проектът завършва със Заключение, в което се описва как са постигнати целите и как са решени задачите. В заключението трябва да се отбележи приносът на автора/авторите и да се направи коментар върху възможностите за по-нататъшно развитие на представения проект. Накрая се прилага списък на всички използвани източници – литература, интернет страници, софтуерни продукти.

Проектите от техническите науки и техните приложения следва да съдържат подробно описание на продукта (устройство, приспособление и др.), снимков и/или видео материал, илюстриращ действието на продукта, както и други подкрепящи тезите на авторите материали. В проектите по информатика и информационни технологии с приложен характер изложението трябва да съдържа описание на програмната система/програмното осигуряване (което не зависи от програмната реализация); избор на програмно-технически средства; описание на реализацията (архитектура на системата и интерфейс).

В приложение могат да бъдат включени ръководство за потребителя, програмен код и илюстриращи примери. Проектите по информатика и информационни технологии трябва да бъдат придружени от носител с изпълним код, необходим за подробното запознаване на рецензентите с разработката.

Рецензиране и оценяване на проектите

Основни показатели при оценяването са:

- ❖ оригиналност, актуалност и мотивация за избор на темата
- ❖ яснота и последователност на изложението
- ❖ коректност на резултатите
- ❖ отсъствие на технически и правописни грешки
- ❖ прегледност на чертежи и графики
- ❖ цялостно оформяне на подадения проект
- ❖ съответствие на вложените идеи и изразните средства за тяхната реализация (за художествените произведения)
- ❖ оригиналност, ниво на художествено изпълнение (за художествените произведения)

По преценка на рецензента и на членовете на журито даден проект може да бъде препоръчен за изнасяне пред Ученическата научна сесия чрез представяне пред публика в зала или чрез представяне под формата на постер. Оценяването на постъпилите текстови проекти в областта на изкуствознанието ще бъдат класирани от компетентно жури.

Рисунките, етюдите, музикалните композиции и др. творби, които постъпят за участие в Ученическия институт на БАН също ще бъдат прегледани и класирани от признати и утвърдени творци.

Докладване и представяне чрез постер на ученическите проекти

Времето за докладване по време на Ученическата научна сесия е до 20 мин., които включват и 5 минути за въпроси, отговори и дискусия по темата. Изложението трябва да бъде кратко и ясно, да дава точна представа за същността на проекта и най-вече за приноса на автора/авторите по разработената тема. По време на докладването журито оценява умението на авторите да представят и защитят разработката си и да отговорят на поставените въпроси. Залата, в която се провежда по традиция сесията в сградата на БАН разполага с професионална техника за презентации, а съотношението на екрана е 16:9.

Времето за представяне на ученическите художествени и музикални творби от техните автори също не бива да просрочва 10-15 мин. и 5 минути след това журито и публиката има възможност да задава въпроси на авторите и да дискутира с тях.

За участие в ученическата сесия с постер/ табло е достатъчно да се изготви и отпечата разширено резюме на проекта в обем не повече от шест страници (формат А4). По желание на авторите може да се оформи табло. Учи-БАН предоставя на участниците 2 броя флипчартове за ползване.

Проектите от техническите науки и техните приложения, както и от областта на информатиката и информационните технологии могат да са придружени и от демонстрации. Журито оценява умението на авторите да представят основните резултати на разработката си и да отговорят на поставените въпроси.

Срокове

Минимум 6 месеца преди изтичането на крайния срок за представяне на разработките/проектите, на страницата на БАН www.bas.bg се публикува покана за участие в ученическата научна сесия. Срокът за подаване на разработките е 11 октомври 2021 година. Проектите може да се подават онлайн на сайта на БАН <http://www.bas.bg/ученически-институт-на-бан/>, както и на адрес:

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
Ученически институт на БАН
ул. „15 ноември“ № 1
1040 София

Проектното предложение за текстовите проекти включва: заявление за участие, резюмета на български и английски език задължително в Word формат и самия проект. Проекти, за които липсват тези файлове или резюметата са в друг формат, различен от Word, няма да бъдат допускани до участие.

За участие с рисунки, етюди, музикални композиции и др. произведения на изкуството е необходимо заявление за участие от автора/ите, кратко описание на идеята на подадената творба и прикачен в онлайн системата jpg. файл с достатъчно добра резолюция, по която да бъде оценен артистичния проект, както и звуков файл (за музикалните композиции). Препоръчително е, при възможност, оригиналът на творбите да бъде подаден на място в деловодството на БАН, на посочения по-горе адрес. Оригиналът ще бъде върнат на автора/ите му след приключване на ученическата сесия и закриване на евентуална изложба с постъпилите художествени проекти за участие.

Допуснатите до участие в Ученическата научна сесия проекти ще бъдат уведомени по mail за начина, мястото и датата на провеждане на сесията. Програмата на Ученическата научна сесия, както и крайното класиране на проектите се обявява на електронната страница на БАН.

При необходимост, можете да се обръщате към г-жа Елена Панчовска, административен координатор на Учи-БАН на адрес elena@cu.bas.bg.